

УБОГРАДУ 11. ДЕЦЕМБРА 1856.

ШУМАДИЊА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издаватель Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му је за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипуть. № 127.

Врачара.

(Продужено)

На гласъ звонџета дође собна служавка као што је заповеђено.

Ели господинъ одъ Ерменонъ јоштъ овде? запита госпоја одъ Бозе.

На служби, милостива госпоја.

Кажите му некъ ће.

Госпођица Цециліја такође је дошла.

Некъ изволи и она ће.

Одма затимъ дође Цециліја сама у салу.

Мало часъ отишao је онъ у башту, рекне ова къ Жилѣти шаљиво пеџкаоћимъ изразомъ.

Я знамъ.

Оћешъ ли да му у по пута на сусретъ изиђемо? Што је сигурно, сигурно.

Право имашъ.

Нији три отворе врата, Жилѣта, а и сама Цециліја са приметно заптивенимъ присма збогъ очекиваня, даје се међу тимъ госпоја одъ Бозе у себи смејала детинскимъ лудоријама.

Жилѣта пусти руку другаричину и нестрпљиво напредъ поита.

Текъ што је на басамаке корачила, кадъ најданпутъ ужасно врисне.

Као да је изъ земљи изникао, стаја је спрамъ нѣ Хекторъ Гранденъ.

Кадъ Ханри на место приспе, нађе онъ госпођицу обнесвешћену.

Онъ нїе био мањь бледъ одъ Жилѣте, ће је онъ чуо, шта јој је предсказивано; знао је дакле, зашто се девойче уплашило.

VII.

Цециліја и госпоја одъ Бозе однесу обнесвешћену Жилѣту ватрагъ у салу.

Хекторъ и Ханри остану наполю једанъ спрамъ другогъ стоећи.

Заиста ме воле, мысяше Ерменонъ у себи.

Супарника, кој му је тако незгодно на путъ стао, онъ бы найрадије на парчета изкидао; ће како бы лако овоме суевѣре Жилѣтино на користь послужити могло.

У коликомъ је степену Жилѣта у предсказиванју веровала, показала је нѣна несвесть.

Наравно да одъ киданя на парчета нїе ништа могло быти, али се коя зла речь на свакіј начинъ могла употребити. Морала се само прилика потражити.

Хекторъ нїе имао никакве слутње о правомъ узроку, а ни у сну небы снio, да је нѣгово благо и тихо лице сасвимъ невино ову проклету забуну произвело.

Онъ се учтиво обрати съ пытанјемъ на господина одъ Ерменонъ.

Шта то бы, господине? рекне онъ. Да се нїе убија госпођица.

Съ презритељнимъ погледомъ супарника мерећи одговори Ханри:

Докъ је васть видла, господине, довольно је было госпођици, па да у несвесть падне.

Овай гадни одговоръ разлути Хектора. Съ очевиднимъ усилијанијемъ једва се умерио.

У истомъ тренутку покаже се собна служавка, која на гласъ звона пошла.

Оћетелъ тако добри быти, рекне јој Хекторъ, да одъ милостиве госпоје изиштете артије, кое самъ јој јуче донео, а у истый ма да се у мое име о стану госпођице известите?

Ханри одаше горе доле. Хекторъ недвижимъ очекиваше повратакъ служавке.

Оба млада човека чинила су се, да једанъ другогъ невиде.

Кадъ је служавка у салу приспела у истый ма је и Жилѣта къ себи дошла.

Како ти је, мое сладко дете? запита је нѣжно забринута мати.

Већ је прошло, мати. Неочекивани угледъ господина Грандена мене је тако потресао, да сам у несвести пала. Али сада ми је болје.

Жилјта загрли матери и пружи Цециліји руку.

Да те само писамъ проклетой вештици пуштала. Она је свему крива.

Није вредно више о томе мыслити. Гди су господа?

Служавка на ово одговори, и каже поруку господина Грандена.

Моя кћи благодари господину Грандену, рекне госпожа одь Бозе. — Ево папира. Нека насе за данасъ извини. Ја тако Жилјто?

Што је учините, я самъ задовољна, мати, одговори девойче.

А господину одь Ерменонъ? ођул и нѣму тако рећи? запита служавка.

Госпожа одь Бозе погледа своју кћер ња затимъ одговори: немој му ништа рећи.

Благодаримъ, шапне Жилјта смешени се.

Служавка оде.

Айде да се паметно разговарамо, започве госпожа одь Бозе. Я примећавамъ да је предсказиванъ те Цецилје несравнено великиј упечатакъ у теби произвело. Да ли се доиста станај ствариј овимъ оточашњимъ догађајемъ променило?

Жилјта погледа Цецилју нерѣшително, па после мале почивке запита: Шта је ты чинила?

Је чудимъ, како и пытати можешъ, одговори другарица.

Болје, да ми одговоришъ Цецилјо, шта је ты чинила?

Я бы врачу послушала.

А вы матери?

Ты знашъ, дете мое, да я у врачбине неверујемъ. Заборави вештицу и слѣдуй внушеню свогъ срда.

Шта да чинимъ? јадиковаши Жилјту. Цецилја замести истину говори.

Ај, а ти пођи за оногъ, који ти је првый предъ очи изишао, дете мое.

Ал я га немогу волети.

А ти подай и руку ономе, коме си срце поклонила.

А ако бы бракъ несрећно испао, онда бы я целогъ живота себи пребаџивала, што самъ опомену, коју ми је небо тако чудеснимъ начиномъ постало, тако лакомыјено у ветар је одбацила.

Размисли се даље, опомене је Цецилја. Ствар је достојна да се размыслишъ.

Госпожа одь Бозе увативши Жилјту за обе руке, рекне јој:

Твоя сила уображена мучи те безъ неволје. Пре свега помисли, да ни јданъ ни другиј није те просјо. Ако зна оне ли те и јданъ одь нбији просити. Можда они о теби ништа и немисле, а ты овамо говоришъ тако, као да ты само одь нбији двојце једногъ избрата мораши.

Ханри ме воле, рекне Жилјта.

Дай да почекамо. Немислишъ ли и ты, да би добро било почекати?

Твоје мнѣније свагда је уедно и мое мнѣније, сладка мати.

И тако је мало помало изчезнути упечатакъ, који је догађајемъ овогъ јутра произведенъ, и разумно размишљавање повратиће се опет у свое свагдашије право. Ты видишъ да се я съ тобомъ као съ одрасломъ девойкомъ обходимъ, и у найозбильнијимъ стварима теби слободанъ изборъ остављамъ.

Загрливши своју кћер ња настави госпожа одь Бозе:

Айде сада да се мало по башти проодамо, мое сладко дете.

Жилјта узме Цецилју подъ руку и пође за матеромъ у башту.

(продужиће се)

С Т Р А Н Е Н О В О С Т И .

Т У Р С К А .

У Цариграду 19. Новембра.

„Журналъ де Константинополь“ доноси слѣдуюћи точни и званични списакъ састава министерства и министерскогъ савјета:

„Решидъ-паша великиј везиръ; Ариф-Ефенди, Шеихъ-ул-Изламъ; Реауфъ-ефенди, министеръ безъ портфела; Мехмедъ-Али-паша, министеръ морске сије; Мустафа-паша, министеръ безъ портфела; Мехмедъ-кибризли-паша, предсједателъ танзиматскогъ савјета. Риза-паша, министеръ рата; Ахмед-Фетхи-паша главни управитељ артиљерије; Али-Галиб-паша, министеръ приватне царске азије и ковнице; Шефик-паша, предсједателъ врховногъ су-

да; Шериф-Абула-паша, членъ врховногъ суда; Етем-паша, министеръ иностране дјела; Рифат-паша, членъ танзиматскогъ савјета; Кјамил-паша, министеръ безъ портфела; Фуад-паша, министеръ безъ портфела, Сафрати-паша, министеръ трговине; Мустар-паша, министеръ Финанса. Хисиб-паша, министеръ царски завѣштаніја (?); Ариф-паша, министеръ безъ портфела; Васиф-паша, командантъ царске гарде; Дарбхор-Решидъ-паша, командантъ цариградске војске; Мехмед-Али-паша, членъ врховногъ суда; Изет-паша, министеръ полиције; Исмаил-паша, членъ танзиматскогъ савјета; Сали-паша, членъ врховногъ суда; Хифзи-паша, членъ танзиматскогъ савјета; Мустафа-паша, министеръ царски фабрика; Савфет-Ефенди, савјетникъ великиј везира.

Р У С И Я.

Изъ Берлина пишу подъ 26. Новембра слѣдующе:

„У овдешнімъ рускимъ круговима циркулира еданъ списакъ ѡнерала и войске, коя е опредѣлена, да засадъ подъ именомъ проматраюћегъ корпуса изъ околи-не града Баку-а ступа напредъ къ персійской границы. Између ѡнерала, кои су ту назначени, налазе се: Козловскій I, Фроловъ III, Малтъ I, првый као предводитель корпуса, другій као ѡнерал-квартир-майсторъ, а трећій као заповедникъ артиљерије, коя износи 50 топова.

— „Таймсъ“ доноси важну вѣсть, да ѡ Русія заключила у Пекінгу са хинезкимъ царствомъ уговоръ, коимъ Хина уступа Русії једно пристаниште на хинезкій границы и коимъ се даје Русії право, да једногъ ѡнерал-ногъ конзула и три конзула у Хини држати може.

Една телеграфска депеша изъ Цариграда явља, да ѡ Риза-паша, ратный министеръ, дао оставку. Причину ове оставке засадъ јошть нико незнанъ, нити се зна, ко ће доћи на његово мѣсто за ратногъ министра.

Расписъ княза Горчакова.

Овай многоважній актъ, коимъ се Русія ясно изражава о начину толкованія свога неки точкѣ парижкогъ уговора мира, и коимъ особито разлаže свое мышленѣ о болградскомъ пытанію, разасланъ є свима рускимъ дипломатима при страннимъ дворовима, и гласи овако:

„Протоколомъ I. одъ 23. марта одређує се, да се комисари, кои ће по 20. чланку уговора о миру назначити нову бесарабску границу, састану у Галацу 24. Апр., и да одма сврше посао, кои имъ се повери. У истой седници изјавили су руски пуномоћници, да ће руске власти, чимъ се тай посао сврши, предати молдавскимъ властима земљу, коя по новој одредби границе припадне Молдавији. 20. чланакъ опредѣљава нову границу овако:

„Она ће ићи изъ црногъ мора за 1 километеръ источно одъ ѕезера Бурне-Соле, па онда одвѣсно додирати друмъ акѣрманскій, поредъ овогъ пута повлачити се до Трајнова бедема, южно пролазити покрай Болграда, и ићи дужъ рѣке Ялпуга до брда Сараџика, а найпосле кодѣ Катаморе излазити на Прутъ. Выше те точке неће се ништа преиначити стара граница међу једнимъ и другимъ царствомъ.“

По гласу тогъ чланка после су сазвани пуномоћници уговаравши сила, да ту границу назначе у појединимъ њенимъ частима.

Ваља само точно прочитати ту одредбу, па да се свакій увери, да се она односи на границу на тврдой земљи, а никако се неодноси на острвъ какавъ на отвореномъ мору. Но зато опеть є у то помешанъ и Змињъ Острвъ. То ће учинѣно по смислу оне одредбе, него напротивъ по прећутности њеној. Доиста никаквомъ изреченомъ одредбомъ уговора ће тай острвъ, кој ѡ Русіја неоспорно имала пре него што ће се нарушити миръ, ни съ Молдавијомъ саединѣњи ни Турской доданъ. Ђербо кадъ є речь о праву, онда уговоръ о миру, ако једанъ газда има пренети земљу какву на другогъ газду, ваља ту промену да изрече јасномъ и точномъ одредбомъ.

Прећутанѣмъ пакъ нити се условљава да једна страна што изгуби, нити да друга што добије. Отуда ѡ рускій кабинетъ мисліо, да ѡ при повраћеномъ миру не само властанъ, него и обвезанъ на Зминомъ Острву ново уредити кулу, коју є јошть пре рата на общту користь међународне трговине и пловидбе о свомъ трошку вачињо, да светли лађама кадъ плове. Да се пакъ при извршиваню тога ништа неизропусти, што є нужно, то ѡ рускомъ посланику у Паризу заповедено известити се, да ли Француска или Енглеска можда јошть заузима Зминъ Острвъ.

Предходнимъ известијемъ, Јулија месеца добывенимъ одъ г. францускогъ министра иностраны дѣла и одъ г. посланика енглескогъ, доказује се, да ѡ царско правительство уместно радило при повраћању првашића станови, кое се до онда ће имало зашто сматрати као предметъ распре.

Известивши се да за време рата и после подписаногъ мира ће заузети острвъ, руске власти текъ научи опеть зажећи ватру на кули оной, кадъ али чују да једнимъ одъленемъ турке войске око половине Јулија месеца већь заузети острвъ безъ икакве формалности. То се шта више догоди јошть пре, него што и пуномоћници уговаравши сила сврше послове за извршенъ 20. и 21. чланка уговора.

Све и да се о смислу тій чланака имало различито мышленѣ, опеть ѡ валило ту сумњу расправити обштимъ споразумленемъ међу уговаравшимъ силама. Ни једна сила ће била властна, сама судити у распри збогъ одредбе, која є часть обитељ уговора, на комъ су сви кабинети подписаны као сведоци и љемци и судије. Пошто ѡ дѣло мира било последица нјивогъ заедничкогъ труда, то є нужно било, да оне све заедно раде да се осигура и точно извршени.

У томе осведоченю ће царскій кабинетъ имало оклевао изјаснити се, да ће нужно искупити у Паризу конференцију, која ће пресудити распру, која се заметнула на концу Јулија месеца збогъ Зминогъ Острвова.

Наредба једна, која є по царской заповести дана барону Брунову 23. Јулија, налаже томе посланику, да предложи францускому кабинету, да се одма скупи конференција, те да пресуди чиј ће опеть быти Зминъ Острвъ. Царскій кабинетъ оставило є силама, подписанимъ на уговору, да пресуде што пресуде о томе пытанію, а уедно є приметіо, да тай острвъ нема за Русију никакву, ни политичку ни воену важностъ, и да нема никакво друго значење, него оно, кое лежи у правилноме обдржавању куле, која јеветли лађама кадъ плове, и која є необходно нужна за трговину, особито одесанску; и после да се никаквимъ једностранимъ заузеткомъ неможе добити основано право, а да па то непристане и страна, која є острвъ найпосле имала, ёрбо уговоръ ништа о њему неусловљава; а найпосле да є за цѣљ ту, да се та погрешка поправи, нужно да се представници уговаравши сила ново сазову, и да се њима остави изрећи пресуду, која по дѣлма првога конгреса јошть нема силу свршеногъ посла. У оно време као да су и кабинети бечкій и лондонскій мислили, да вали о томе звезднички посаветовати се.

Докле су силе једна другој поверателно саобщавале, шта која мисли о томе плану, додогодје се јошт єданъ случај, збогъ кога є утолико пре нужно сазвати конференцију. Та друга нужда породила се збогъ различитогъ мишлена, кога су представници, који су опуно-моћени да назначе нову бесарабску границу.

Колико су годъ ти пуномоћници гледали изъ основа и брзо решити стварь, толико опетъ є право казати, колико є и царскій кабинетъ радио, да се то постигне. Увекъ, кадъ су годъ пуномоћници, одговорни за свой посао, нашли на какву местну сметњу, коју нису властни сами расправити, уклавала имъ є сумња непосредна пресуда, која имъ є достављана по заповести царевой, те тако имъ є олакшавањ посао у духу сасвимъ помирљивомъ. Довољно є само двое навести, па да се то докаже. По 20. чланку вала нова граница да иде за 1 километръ одъ ѕезера Бурне-Соле, и да одвѣсно допире до друма акѣрманскогъ. Та линія секла є посредъ ѕезера аци-Ибраимова, те тако є ѕезеро Бастріамско остало сасвимъ на руской страни. Кадъ є то место извиђено, увидила се недовольность одредбе. Царскій є кабинетъ одма дозволіо своимъ пуномоћницима, да томе злу доскоче тиме, да оба та ѕезера дођу у молдавскій а-

таръ. — Друго, по 20. чланку има граница кодъ Катаморе излазити на Прутъ. Текстомъ уговора никако се не одређує, да ли то место има остати руско, или се има додати Молдавија. Царскій є кабинетъ и ту сумњу уклонио, дозволивши да се Катамора дода Молдавији. Но јошт више; у време т. е. кадъ є парискій конгресъ био у скуну, та линія одъ нове границе већъ є била узета у конференцију, а пуномоћници аустријскій, францускій и енглескій предложе поравнанъ, по коме граница има по达尔ъ съверно одъ Катаморе излазити. Руски пуномоћници нису могли на то пристати, јербо є границу, као што є назначена у 20. чланку, већъ ћио є царь потврдио. Изашавши пакъ на лице места, пуномоћници аустријскій, францускій, енглескій и турскій наново предложе оно исто поравнанъ, кое є тако на конференцији єданпутъ већъ одбачено. Царскій кабинетъ опуноћи свое пуномоћнике, те и на то пристану, те тако Молдавија добије пространіо границу на Пруту, вего што и уговоръ предписує. — Помоћи тай своевольни и съ драге волије одма признати поравнаня назначи се граница скоро преко три части, колика є годъ. Остану јошт само два места да се назначе.

(свршиће се)

О Г Л А С И.

(3—3) По рѣшению овогъ и вы-
сокогъ Апелационогъ Суда као и по
одредби Началничества ово-окруж-
ногъ, продаватће се кућа одъ ста-
рогъ дрвеногъ материјала и подъ овомъ
плацъ одъ 6 фатїј и 3 шуха съ лица
ширине, 76 фатїј дужине и 6 фатїј у
дну ширине, у прекомъ шору вароши
Шабца постојаний и маси поч. Нико-
ле Теодоровића быв. овдаш. жителя
принадлежаний и одъ 60 # цес. у вре-
дности преценительима оценењи, 13
14. и 15. наступајућегъ месеца Де-
кембра; и трећи и последњи данъ
лицитације после подне у 4 сата по
европейски уступиће се ономе лици-
танду, који за исту кућу съ плацемъ
найвише готовы иоваца дати обећа.

Продају ову Началничество ово-
окружно настојимъ објављајући по-
зива свакогъ оногъ, који бы у речи
стоји кућу съ плацемъ лацирирати
и купити желјо, да се у одређене да-
не лицитације овде у Шабцу наћи и
при држати се имаюћој лицитацији
присутствовати има.

Изъ канцеларіје Началничества О-
кружнаго Шабачкогъ № 7257. 15. Но-
вембра 1856.

(1—3) Имајући неку суму новаца у
Бечу примати, явљамъ г.г. трговцима
овдашнимъ, да самъ у стану мѣни-
це (вексле), издавати, кое ћеду одма
исплаћиване быти. Кои бы дакле та-
кове потребовао, нека се мени у мо-
јој кући на Сави, у трговини гг. бра-
ће Исаиловића пријавил изволи.

Са добримъ јемствомъ могу и безъ
новаца издавати.

Јорђе Т. Јорђевић.

(1—3) Подписаный дошавши садъ изъ Беча са готовимъ мушкимъ альянама свакогъ рода, а тако исто и са неизрађенимъ јеспапомъ, пре-
поручујемъ се поштованомъ публикуму за многобројне наручбине съ врло умреној ценомъ и изреднимъ радомъ. Сместиште трговине мое налази се у кући Г. Игњата Станимировића Про-
фесора Права идући ђумруку.

У Београду 29. Нов. 1856.

Арсеније Кнежевић.
броячъ мужкогъ одѣла.

Степишта се отварајо:

1. При Суду Окр. Беогр. надъ ма-
сомъ а) пок. г. Владислава Поповића,
быв. Проф. Гимназије Београд, 17. Јану-
ара 1857. б) пок. Тодора Ђековића,
табака, 28. Дец. тек. год. в) самоуби-
це Симе Марковића, изъ Турске, но
быв. у Београду меанџе, 4. Јануара
1857.

2. При Суду Окр. Крагујевач. надъ
иманѣмъ поч. Пауна Павловића меан-
џе изъ Крагујевца до 28. Јан. 1857.

Продаваће се на лицитацији?

1. У Београду, различна непокр. до-
бра Павла Башкафића трг. 2. 3. и 4.
Јануара 1857.

2. У Гроцкој, Окр. Беог. непокр.
добра презадуженогъ Маринка Томи-
ћа, 18. 19. и 20. Децембра т. г.

Община вароши Неготине тра-
жи за Писара Примир. Суда какво
лице, кое є права свршило, и кое бы
могло общину у парницима заступа-
ти. Плата є за сада 200 талира.

Виентиј Груић изъ Рога, Окр.
Ужицкогъ проглашенъ є надлежнимъ
Судомъ за распикућу.